

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. A minisztériumok közötti egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért az előterjesztés jelen formájában nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt tervezetek valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

A tervezet előterjesztője

Az igazságügyi miniszter

.../2015. (.....) IM rendelete

az egyes igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 183. § f) pontjában,

a 2. § vonatkozásában a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 183. § d) pontjában,

a 3. § vonatkozásában a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 183. § g) pontjában,

a 4. § vonatkozásában a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény 119. § b) pontjában

kapott felhatalmazás alapján a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény végrehajtásáról szóló 13/1991. (XI. 26.) IM rendelet módosítása

1. §

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény végrehajtásáról szóló 13/1991. (XI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kjvh.) 5. számú melléklete az *1. melléklet* szerint módosul.

2. A közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X. 29.) IM rendelet módosítása

2. §

(1) A közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X. 29.) IM rendelet (a továbbiakban: KÜSZ) 27. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem nem minősül kezdőiratnak; azt az alapjául szolgáló hagyatéki eljárás ügyszámán kell nyilvántartani.”

(2) A KÜSZ a következő 56. §-sal egészül ki:

„56. § E rendelet 27. § (2a) bekezdése az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-

i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

3. A Végrendeletek Országos Nyilvántartásáról szóló 4/2009. (III. 6.) IRM rendelet módosítása

3. §

(1) A Végrendeletek Országos Nyilvántartásáról szóló 4/2009. (III. 6.) IRM rendelet (a továbbiakban: VONYr.) 7. § *b*) és *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közjegyző a nyilvántartásba az intézkedésnek megfelelően jegyzi be)

„*b*) a nála nyíltan letétbe helyezett, végintézkedést tartalmazó magánokirat keltét, valamint a letétbe vételi jegyzőkönyv ügyszámát és keltét, vagy

c) a nála zárt iratként letétbe helyezett, végintézkedést tartalmazó magánokirat letétbe vételi jegyzőkönyvének ügyszámát és keltét, valamint amennyiben az ismert, a magánokirat keltét.”

(2) A VONYr. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § (1) A közjegyző a nyilvántartásba az intézkedésnek megfelelően jegyzi be a nyilvántartásban szereplő és általa kihirdetett valamennyi végintézkedés kihirdetésének időpontját és az annak alapján lefolytatott hagyatéki eljárás ügyszámát.

(2) Ha a közjegyző által meghozott teljes hatályú hagyatékátadó végzés utóörökös nevezést tartalmaz, a közjegyző az előörökös 6. § *a*) pontja szerinti személyes adatait, valamint a teljes hatályú hagyatékátadó végzés ügyszámát is bejegyzi a bejegyzésre irányadó eljárás szerint a nyilvántartásba.”

(3) A VONYr. 11. § *a*) pont *ab*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az informatikai alkalmazást úgy kell kialakítani, hogy ha a bejegyzésre szolgáló elektronikus adatlap tartalmazza)

„*ab*) a 6. § *a*) pontjában és a 8. § (1) bekezdésében megjelölt valamennyi adatot, akkor ez utóbbi adatokat valamennyi, a nyilvántartásba bejegyzett és kihirdetett végintézkedésnek a nyilvántartásban már szereplő adatai mellett rögzítse,”

(4) A VONYr. 11. § *a*) pontja a következő *ac*) alponttal egészül ki:

(Az informatikai alkalmazást úgy kell kialakítani, hogy ha a bejegyzésre szolgáló elektronikus adatlap tartalmazza)

„*ac*) a 6. § *a*) pontjában és a 8. § (2) bekezdésben megjelölt valamennyi adatot, akkor ezen utóbbi adatokat valamennyi, a teljes hatályú hagyatékátadó végzéssel érintett és nyilvántartásba bejegyzett végintézkedésnek a nyilvántartásban már szereplő adatai mellett rögzítse,”

(5) A VONYr. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § (1) A nyilvántartásba bejegyzett végintézkedést érintő új végintézkedést, illetve nyilvántartásba bejegyzett végintézkedés felbontását a bejegyzésre irányadó eljárás szerint kell bejegyezni a nyilvántartásba.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejegyzés esetén a nyilvántartás megjegyzés rovatában fel kell tüntetni a korábban bejegyzett végintézkedés ügyszámát, valamint a korábban bejegyzett végintézkedés adatai mellett – az új bejegyzés ügyszámának feltüntetésével – rögzíteni kell az új végintézkedés, illetve felbontás tényét.

(3) Az informatikai alkalmazást úgy kell kialakítani, hogy az új adatot a korábban bejegyzett adatok mellett automatikusan rögzítse a nyilvántartásban.”

(6) A VONYr. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § A közjegyző

a) a 8. § (1) bekezdése szerinti kihirdetés időpontjának és a hagyatéki eljárás ügyszámának bejegyzése iránt a kihirdetéstől,

b) a 8. § (2) bekezdése szerinti adatok bejegyzése iránt a teljes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésének megállapításától

számított 72 órán belül intézkedik.”

(7) A VONYr. 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § A nyilvántartásba bejegyzett adatok lekérdezésére

a) eljárása során a végintézkedést okiratba foglaló, illetve letétbe vevő vagy a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző,

b) a végintézkedő kérelmére a végintézkedőre vonatkozó adatkörben bármely közjegyző, továbbá

c) külföldi bíróságtól, közjegyzőtől vagy más hatóságtól érkezett kérelem teljesítése céljából az országos kamara

jogosult.”

(8) Hatályát veszti a VONYr.

a) 3. § c) pontja, valamint

b) 10. §-a.

4. A hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010. (XII. 31.) KIM rendelet módosítása

4. §

(1) A hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010. (XII. 31.) KIM rendelet (a továbbiakban: Her.) a 4. §-t követően a következő 1/A. alcímmel és 4/A. §-sal egészül ki:

„1/A. A joghatósággal kapcsolatos adatok beszerzése

4/A. § (1) A jegyző beszerzi az örökhagyó elhalálozása időpontjában szokásos tartózkodási helyének megállapításához szükséges adatokat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatok lehetnek különösen

- a) az örökhagyó utolsó bejelentett lakcíme,
- b) az örökhagyó halálát megelőző években ismert egy vagy több tartózkodási helye,
- c) az örökhagyó utolsó bejelentett munkahelye vagy egyéb jövedelemszerző tevékenységének helye,
- d) az örökhagyó állampolgársága,
- e) az örökhagyó idegenrendészeti státusza, illetve
- f) az örökhagyó tulajdonát képező jelentősebb vagyontárgyai helye.

(3) A jegyző az (1) bekezdés szerinti adatokról a hagyatéki leltár megküldésével egyidejűleg tájékoztatja a közjegyzőt.”

(2) A Her. Melléklete helyébe a 2. *melléklet* lép.

(3) A Her. a 3. *melléklet* szerinti 2. melléklettel egészül ki.

(4) A Her.

a) 1. alcímében a „leltár” szövegrész helyébe a „leltár és a hagyatéki eljárási igazolás” szöveg,

b) 1. § (1) bekezdésében az „1. melléklet” szövegrész helyébe az „1. melléklet, a hagyatéki eljárási igazolás adattartalmát a 2. melléklet” szöveg

lép.

(5) A Her. a következő 25. §-sal egészül ki:

„25. § E rendelet 1. §-a, 4/A. §-a, 1. mellékletének 2.2.4. pontja, valamint 2. melléklete az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

5. Záró rendelkezések

5. §

Ez a rendelet 2015. augusztus 17-én lép hatályba.

6. §

E rendelet 2. §-a és 4. §-a az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. melléklet a .../2015. (...) IM rendelethez

A Kjh. 5. számú melléklete a következő 5. ponttal egészül ki:

„5. Európai öröklési bizonyítványok

Kiállított európai öröklési bizonyítványok száma:	
---	--

”

A hagyatéki leltár nyomtatványának adattartalma

1. A leltár-nyomtatvány fajtája:
 - 1.1. eredeti
 - 1.1.1. a leltár tartalma teljes
 - 1.1.2. a leltár tartalma hiányos (megjegyzésben a kiegészítendő adat és a kiegészítés várható határideje)
 - 1.2. kiegészítés (megjegyzésben a kiegészítés oka)
 - 1.3. kijavítás
2. A leltárkészítés oka:
 - 2.1. hivatalbóli eljárás
 - 2.1.1. a hagyatékban található vagyontárgy jellege (pl. a hagyatékban ingatlan, gazdasági társasági / szövetkezeti részesedés, lajstromozott tárgy van)
 - 2.1.2. az örökösként érdekelt személye (pl. nem rendelkezik teljes cselekvőképességgel / méhmagzat / Magyar Állam stb.)
 - 2.1.3. végintézkedéssel történt alapítványrendelet
 - 2.2. kérelem [megjegyzésben a kérelmező neve (megnevezése)]
 - 2.2.1. hagyatéki eljárásban érdekelt kéri
 - 2.2.2. hagyatéki eljárásban való érintettséget megalapozó vagyontárgy leltározását kéri
 - 2.2.3. öröklési bizonyítvány kiállítását kéri
 - 2.2.4. hagyatéki eljárási igazolás kiállítását kéri
3. A leltár megküldésre kerül:
 - 3.1. a közjegyzőnek (megjegyzésben az illetékességét megállapító ok)
 - 3.2. a járási (fővárosi kerületi) gyámhivatalnak (a továbbiakban: gyámhivatal) (megjegyzésben ennek oka)
4. Az örökhagyóra vonatkozó adatok:
 - 4.1. a Törvényben felsorolt személyes adatok
 - 4.2. a Törvényben felsorolt foglalkozás, amely esetében az örökhagyó halálával kapcsolatban értesítési kötelezettség áll fenn (megjegyzésben annak ténye, ha a szakmai kamara vagy gyámhivatal részére jegyzőkönyv került megküldésre)
 - 4.3. végintézkedésre vonatkozó adatok [ténye, illetve bejelentés létezéséről, helyéről (örzöjéről) vagy tanúiról stb.]
5. A hagyatékra vonatkozó adatok (vagyontárgyak megnevezése és helye; közhiteles nyilvántartásban szereplése esetén a 6.1. pontban felsoroltaktól független adatai):
 - 5.1. ingatlan
 - 5.1.1. tulajdonjog [az egyes ingatlanoknál résztulajdon esetén megjegyzésben: aránya és a tulajdonostárs neve (megnevezése)]
 - 5.1.2. lakásszövetkezeti tagot megillető lakáshasználati jog
 - 5.2. ingó dolog
 - 5.2.1. tulajdon / egyéb jog [az egyes ingó dolgoknál résztulajdon esetén megjegyzésben: aránya és a tulajdonostárs neve (megnevezése)]
 - 5.2.2. kötelezettség
 - 5.3. egyéb meglévő vagyon, vagy követelés értékmegjelöléssel [pl. fizetési, nyugdíj-előtakarékossági, tartós befektetési, önkéntes kölcsönös biztosító-pénztári, ügyfél vagy értékpapírszámla (a számlavezető cégneve, a számla számának, egyenlegének, névértékének

és esetleges kedvezményezettjének megjelölésével), gazdasági társasági / szövetkezeti részesedés stb.]

6. Az 5.1.-5.3. pontban felsoroltakra vonatkozó egyéb adatok:

6.1. a hagyatékba való tartozás nem egyértelmű

6.1.1. örökösként érdekelt vitatja (megjegyzésben: ki és milyen jogcímen vitatja)

6.1.2. házastársi / élettársi közös szerzeményi igényt jelentenek be (megjegyzésben: ki vitatja)

6.1.3. egyéb ok miatt (megjegyzésben: ki és milyen jogcímen vitatja)

6.1.4. a vagyon másik hagyatéki eljárás tárgya és még nem adták át (megjegyzésben: az abban eljáró közjegyző elérhetősége)

6.1.5. a jog vagy kötelezettség nyilvántartáson kívüli (megjegyzésben: ki a nyilvántartott)

6.2. érték

6.2.1. hivatalos (megjegyzésben: értékbizonyítvány / szakértő stb.)

6.2.2. becsléssel megállapított (megjegyzésben: nyilatkozási joggal a jogosultak éltek-e)

7. A hagyatéki terhekre vonatkozó adatok

7.1. bejelentő neve

7.2. jogosult neve és a jogosultság keletkezési ideje

7.3. érték

7.4. bizonyíték [hogyan (ki által, mivel) igazolható a fennállása]

8. A hagyatéki eljárásban érdekeltek és egyéb résztvevők adatai:

8.1. a Törvényben felsorolt személyes adatok [megjegyzésben: érdekeltséget vagy részvételt megalapozó ok (törvényes, végrendeleti örökös, gondnok, tanú, a végrendelet birtokosa vagy tudója stb.), rokonsági fok és van-e képviselője; végintézkedés esetében is feltüntetendő a leszármazó és a felmenő, aki kötelesrészre, valamint ági vagyonra jogosul lehet]

8.2. képviselőnek a Törvényben felsorolt adatai [megjegyzésben: meghatalmazással, hivatalból (törvényes / társaság) vagy kirendelés útján keletkezett és kinek a képviselője]

9. Kapcsolódó intézkedésekre vonatkozó adatok:

9.1. helyszíni leltározás [megjegyzésben: oka (hivatalból / kinek a kérelmére)]

9.2. meghallgatás

9.2.1. oka (hivatalból / kinek a kérelmére)

9.2.2. meghallgatott személyek adatai

9.2.3. feltüntetésre kért nyilatkozatok

9.3. biztosítási intézkedés

9.3.1. elrendelésének oka (hivatalból / kinek a kérelmére)

9.3.2. biztosított vagyontárgy

9.3.3. célja (őrzés / értékesítés stb.)

9.3.4. foganatosítója

9.3.5. felmerült költsége

9.4. megkeresés

9.4.1. a megkeresett megnevezése és elérhetősége

9.4.2. felmerült költsége

10. A leltár készítőjének adatai:

10.1. név

10.2. beosztás

10.3. elérhetőség

10.4. aláírás helye

11. A leltár mellékleteinek felsorolása”

3. melléklet a .../2015. (...) IM rendelethez

„2. melléklet a 29/2010. (XII. 31.) KIM rendelethez

A hagyatéki eljárási igazolás adattartalma

1. Az öröklésben érdekelt kérelmezőre vonatkozó adatok
 - 1.1. név
 - 1.2. cím
 - 1.2.1. ország
 - 1.2.2. irányítószám
 - 1.2.3. helység
 - 1.2.4. közterület neve, jellege
 - 1.2.5. házszám (épületszám és lépcsőház)
 - 1.2.6. emelet
 - 1.2.7. ajtószám
2. A hagyatéki eljárási igazolás kiállításának céljára vonatkozó adat
 - 2.1. külföldi hagyatéki vagyon meglétének igazolása
 - 2.2. igazolt külföldi hagyatéki vagyon biztosítása
3. A hagyatéki eljárással kapcsolatos adatok
 - 3.1. az eljáró közjegyző neve, székhelye
 - 3.2. a hagyatéki eljárás ügyszáma
 - 3.3. az örökhagyó Törvényben felsorolt személyes adatai
 - 3.4. az öröklésben érdekeltnek neve
 - 3.5. az öröklésben érdekeltnek címe
 - 3.5.1. ország
 - 3.5.2. irányítószám
 - 3.5.3. helység
 - 3.5.4. közterület neve, jellege
 - 3.5.5. házszám (épületszám és lépcsőház)
 - 3.5.6. emelet
 - 3.5.7. ajtószám
4. Tájékoztatás a hagyatéki eljárási igazolás Törvény szerinti joghatásairól”

S Z A K M A I I N D O K O L Á S

A 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 31. cikke szerinti megfeleltetési nemperes eljárásról, valamint egyes igazságügyi tárgyú törvénymódosításokról szóló 2015. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: EuÖRtv.) – egyebek mellett – megteremtette az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alkalmazásának biztosításához szükséges törvényi szintű rendelkezéseket. A Tervezet ezen európai öröklési ügyek intézésével kapcsolatos törvényi szabályok végrehajtására szolgál az érintett miniszteri rendeletek megfelelő módosításával.

1. A Tervezet kiegészíti *a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény végrehajtásáról szóló 13/1991. (XI. 26.) IM rendelet* 5. számú mellékletének adattartalmát annak érdekében, hogy az így megvalósuló statisztikai adatszolgáltatás révén nyomon követhető legyen, hogy hány – a Rendelettel új uniós jogintézményként bevezetett – európai öröklési bizonyítvány kiállítására kerül sor.

2. A Tervezet akként módosítja *a közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X. 29.) IM rendeletet* (a továbbiakban: KÜSZ), hogy kimondja az európai öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelem nem minősül a KÜSZ szerinti kezdőiratnak; azt az alapjául szolgáló hagyatéki eljárás ügyszámán kell nyilvántartani. Ennek oka, hogy az európai öröklési bizonyítvány kiállítására főszabály szerint a már jogerősen befejezett hagyatéki eljárást követően kerülhet sor, illetve néhány kivételes esetben (végrendeleti végrehajtó, hagyatéki gondnok kérelme) még a hagyatéki eljárás során. Az európai öröklési bizonyítvány tehát mindig kapcsolódik az alapjául szolgáló hagyatéki eljáráshoz ezért indokolt a kiállítására irányuló kérelmeket is a hagyatéki eljárás ügyszámán nyilvántartani.

3. A Rendelet révén „nemzetközivé” váló hagyatéki eljárásokra is figyelemmel a Tervezet elvégzi *a Végrendeletek Országos Nyilvántartásáról szóló 4/2009. (III. 6.) IRM rendeletnek* (a továbbiakban: VONYr.) – a gyakorlati tapasztalatok tükrében – szükségessé vált módosításait a VONY rendszer alapjául szolgáló informatikai alkalmazás sajátosságainak szem előtt tartásával. Ennek megfelelően a Tervezet a szövegpontosító rendelkezéseken túl, a jogalkalmazást segítő, egyértelműbb szabályokat állapít meg a VONY-ba való bejegyzések, illetve a VONY-ba történő betekintés és adatigénylés rendje, valamint az alapul szolgáló informatikai alkalmazás kialakítása tekintetében.

4. Az EuÖRtv. több ponton is módosítja a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvényt (a továbbiakban: Hetv.) annak érdekében, hogy ha az öröklési ügy lefolytatására a Rendelet szerint magyar közjegyzőnek van joghatósága, úgy az a Hetv. alapján minél gyorsabban és gördülékenyebben megtörténhessen. A Rendelet alkalmazását követően minden egyes hagyatéki ügyben vizsgálni kell majd a magyar közjegyző joghatóságát, ami az örökhagyó Rendelet szerinti „szokásos tartózkodási helyének” megállapítását feltételezi. A Hetv. – az EuÖRtv.-ben foglalt módosítása nyomán – már a jegyző eljárása során felkutatni és rendelkezésre bocsátani rendeli azokat az adatokat, amelyek birtokában a joghatóság kérdésében dönteni lehet majd. Ehhez ad a Tervezet további részletszabályokat *a hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010. (XII. 31.) KIM rendelet* (a továbbiakban: Her.)

szabályainak kiegészítésével. A Tervezet emellett a Her. meglévő mellékletének pontosításán túl, egy új melléklettel bővíti a Her.-t, amely a Hetv.-ben foglalt felhatalmazó rendelkezésnek megfelelően az EuÖRtv.-el bevezetett hagyatéki eljárási igazolás adattartalmát rögzíti.